

ΕΝΘΡΟΝΙΣΤΗΡΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΘΕΟΥ

Καθεδρικός Ἱερός Ναός
τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας Θεσσαλονίκης
Σάββατο 25 Νοεμβρίου 2023

**«Δόξα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, τῷ τριαδικῷ
καὶ ἐνιαίῳ φωτὶ τῆς Θεότητος, τῆς ἐν Τριάδι μοναδικῶς ὑπαρχούσης καὶ
διαιρουμένης ἀδιαιρέτως. Τριάς γάρ, εἷς Θεός παντοκράτωρ.
Οὗ τὴν δόξαν οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται, ἡ δὲ γῆ τὴν Αὐτοῦ δεσποτείαν,
καὶ ἡ θάλασσα τό Αὐτοῦ κράτος, καὶ πᾶσα αἰσθητὴ καὶ νοητὴ κτίσις τὴν
Αὐτοῦ μεγαλειότητα κηρύττει πάντοτε·
ὅτι Αὐτῷ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, κράτος, μεγαλωσύνη τε
καὶ μεγαλοπρέπεια, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων»¹.**

Αἶνος καὶ Δοξολογία πρὸς τὸν Τρισάγιο Θεό μας, παρ' Οὗ «πᾶσα
δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον»², ἀρμόζει πρὶν ἀπὸ κάθε
ἀνθρώπινο λόγο,

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.
Ἱερώνυμε, σεπτέ Πρόεδρε τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς
Ἑλλάδος καὶ Τοποτηρητὰ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης,

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Γέρον Χαλκηδόνο κ. Ἐμμανουήλ,
Ἐκπρόσωπε τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος τοῦ Οἴκουμενικοῦ
Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου,

Παναγιώτατε Μητροπολίτα καὶ σεβαστέ μας Γέροντα κ. Ἄνθιμε,
Σεβασμιώτατοι καὶ Θεοφιλέστατοι ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,

Ἐντιμότατοι ἐκπρόσωποι τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, τῆς
Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, τῶν Περιφερειῶν, τῶν Δήμων, τῶν Ἐνόπλων
Δυνάμεων ὅλων τῶν Σωμάτων, τῶν Δικαστικῶν Ἀρχῶν, τῶν
Θρησκευτικῶν Δογμάτων καὶ Κοινοτήτων, τῶν τοπικῶν Συλλόγων καὶ
Φορέων,

¹ Θεία Λειτουργία Ἁγ. Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου

² Ὁπισθάμβωνος εὐχή Θ. Λειτουργίας Ἱ. Χρυσοστόμου

Ἐλλογιμώτατοι Πρυτάνεις, Καθηγήτριες καί Καθηγητές τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων τῆς Πατρίδος μας,
Ἀγαπητοί Πατέρες καί ἀδελφοί μου εὐλογημένοι,

καθ' ὅσον ὅ,τι εἴμαστε στόν Θεό τό ὀφείλουμε καί ὅ,τι ἔχουμε στόν Θεό ἀνήκει, μόνο στό πλαίσιο τῆς σχέσης μας μέ Ἐκεῖνον γίνονται ὅλα πραγματικότητα στή ζωή μας. Τίποτε δέν εἶναι ἔξω ἀπό τό σχέδιο τοῦ Θεοῦ καί γι' αὐτό χρειάζεται, ἀκόμη κι ὅταν τό θέλημά μας εἶναι διαφορετικό, νά ἔχουμε ἐμπιστοσύνη στόν Θεό, ὁ Ὅποῖος κυβερνᾷ τά πάντα μέ τόν πλοῦτο τῆς πανσοφίας Του.

Τούτη τή μεγάλη ὥρα, προσωπικά,
«Δέ θέλω τίποτε ἄλλο παρά νά μιλήσω ἀπλά, νά μοῦ δοθεῖ
ἐτούτη ἡ χάρη.
Γιατί καί τό τραγούδι τό φορτώσαμε μέ τόσες μουσικές
πού σιγά-σιγά βουλιάζει
καί τήν τέχνη μας τή στολίσουμε τόσο πολύ πού φαγώθηκε
ἀπό τά μαλάματα τό πρόσωπό της
κι εἶναι καιρός νά ποῦμε τά λιγοστά μας λόγια γιατί ἡ
ψυχή μας αὔριο κάνει πανιά»³.

Ἀδελφοί μου Θεσσαλονικεῖς,
«Χάρις ὑμῖν καί εἰρήνη ἀπό Θεοῦ πατρός ἡμῶν
καί Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ»⁴.

Σήμερα πού σᾶς συναντῶ γιά πρώτη φορά ὡς ὁ νέος Ἐπίσκοπός σας, ἐπιτρέψτε μου νά δανειστῶ τά λόγια τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πρός τούς προγόνους σας, ἐπαναλαμβάνοντας ὅτι «εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ πάντοτε περί πάντων ὑμῶν»⁵.

Ἡ ἀποψινή Σύναξή μας ἀποτελεῖ τήν ἀρχή μιᾶς νέας σχέσης πού παραπέμπει στή ζωή τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Σᾶς εὐχαριστῶ γι' αὐτή τή γεμάτη ἀγάπη ὑποδοχή σας, τήν ἀνθοστόλιστη καί εὐωδιάζουσα ἀπό τά μύρα τοῦ Μεγαλομάρτυρος Ἁγίου μας, τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, καί τά ἀρώματα τῶν αἰσθημάτων τῶν καρδιῶν σας. Σᾶς εὐχαριστῶ καί σᾶς εὐγνωμονῶ!

³ Σεφέρης Γιώργος, Ἕνας γέροντας στήν ἀκροποταμιά, Συλλογή «Ποιήματα» 20ή ἔκδοση, ΙΚΑΡΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ, Ἀθήναι 2000

⁴ Α' Θεσ. 1, 1

⁵ Α' Θεσ. 1, 2

“Ἦλθατε σήμερα νά μέ συναντήσετε καί νά μέ γνωρίσετε καί ὁμολογῶ ὅτι θέλω κι ἐγώ νά σᾶς γνωρίσω. Ἔχω ἀποκτήσει ἐμπειρία ἀπό τήν ἱστορία σας, τά ἔργα τοῦ πολιτισμοῦ σας, τήν πλούσια ἐκκλησιαστική σας παράδοση, τούς Ἁγίους πού σᾶς διαφυλάσσουν μέ πρῶτο τόν Μεγαλομάρτυρα τοῦ Χριστοῦ Ἅγιο Δημήτριο, τούς ἀγῶνες τούς δικούς σας καί τῶν ἐνδόξων προπατόρων σας γιά τήν Πίστη καί τήν Πατρίδα μας, ἰδιαιτέρως ὅμως ἀπό τούς ἀγῶνες γιά τήν ἐλευθερία τῆς Μακεδονίας μας, καί νιώθω εὐλογημένος πού εἶμαι μαζί σας.

Στήν ἀρχή αὐτῆς τῆς γνωριμίας μας δέν ἐπιθυμῶ νά καταθέσω ἐνώπιόν σας κανένα ὄραμά μου οὔτε νά μακρηγορήσω ἐξαγγέλλοντας μεγαλεπήβολα προγράμματα καί ἔργα. Ἄλλωστε, γιά τόν κάθε Ἐπίσκοπο ἕνα πρόγραμμα ὑπάρχει, τό αἰώνιο πρόγραμμα τῆς Ἐκκλησίας. Καί ἕνα ὄραμα παραμένει πάντα ἐπίκαιρο καί δυναμικό, τό ὄραμα τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας στήν ἀτελεύτητη κοινωνία τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Κι αὐτό ἐλπίζω καί ἀγωνιῶ νά ὑπηρετήσω, ὀρθοτομώντας τόν λόγο τῆς Ἀληθείας. Τῆς Ἀληθείας τήν ὁποία διατύπωσε, ἐρμήνευσε, διαφύλαξε, ἀλλά καί τή ζεῖ στήν πράξη ἡ Μία, Ἁγία, Καθολική καί Ἀποστολική Ἐκκλησία, ἡ —κατά τή γνωστή ἔκφραση τοῦ Ἰωσήφ Βρυεννίου— *«φιλιτάτη Ὁρθοδοξία»* μας, τηρώντας ταυτόχρονα καί τούς ἱερούς Κανόνες, τίς ἱερές Παραδόσεις καί τά ἐκκλησιαστικά θέσμια, διότι μέσῳ αὐτῶν χαράσσονται τά ὄρια τῆς εὐλογητῆς ὁδοῦ πρὸς τή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Ὅλα αὐτά, ἀδελφοί μου Θεσσαλονικεῖς, μποροῦν νά γίνουν πραγματικότητα μόνο μέσα ἀπό τή γνωριμία μας. Καλούμαστε νά γνωριστοῦμε καί μαζί νά γνωρίσουμε καί νά μοιραστοῦμε τό κοινό τῆς ζωῆς, ὑπό τή σκέπη τοῦ ἀληθινοῦ Ἐπισκόπου καί Ποιμενάρχου ὄλων μας, τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Γιατί ὁ Χριστός εἶναι *«ὁ ποιμὴν ὁ καλός»* καί ἐμεῖς ὅλοι, κλῆρος καί λαός, τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, εἴμαστε τό λογικό ποίμνιό Του. Ἐκεῖνος εἶναι πού μᾶς καλεῖ σέ συνάντηση καί γνωριμία μαζί Του στό πανάγιο Σῶμα Του, τήν Ἐκκλησία μας.

Πρότυπο τῆς μεταξύ μας γνωριμίας καί σχέσης εἶναι ἡ σχέση τοῦ Χριστοῦ μέ τήν Ἐκκλησία Του: *«Ἐγώ εἶμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καί γινώσκω τά ἐμά καί γινώσκομαι ὑπό τῶν ἐμῶν»*⁶. Καί ὁ τρόπος διά τοῦ ὁποίου ὁ Χριστός γνωρίζεται καί γνωρίζει δέν εἶναι συναισθηματικός, ἀλλά μυστηριακός. Στά ἱερά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας ὁ Χριστός προσφέρεται καί προσφέρει, μετέχεται καί μετέχει. Καί κατ’ αὐτόν τόν

⁶ Ἰωάν. 10, 14

τρόπο γνωριζόμαστε κι εμείς όλοι, διά του Χριστού. Ἐκεῖνος τελεσιουργεῖ τά ἱερά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, τά ὁποῖα, σύμφωνα μέ τήν κυριολεκτικά συγκλονιστική ἔκφραση τοῦ Θεσσαλονικέως Ἁγίου Νικολάου τοῦ Καβάσιλα, εἶναι οἱ «θυρίδες» διά τῶν ὁποίων εἰσέρχεται ὁ Ἥλιος τῆς δικαιοσύνης Χριστός στή ζωή μας⁷ κι εμείς ὅλοι εἰσερχόμαστε στήν Ἄνω Ζωή τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, γνωρίζοντας τόν Χριστό καί, διά τοῦ Χριστοῦ, γνωρίζοντας ὁ ἕνας τόν ἄλλον, ὀδηγούμενοι στήν κοινωνία καί τήν κοινότητα, ὥστε μέσα ἀπό τήν πνευματική μας πρόοδο καί ἐνηλικίωση νά φθάσουμε «εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ»⁸.

Στή γνωριμία μας αὐτή ιδιαίτερη θέση κατέχουν οἱ Πρεσβύτεροι καί οἱ Διάκονοι τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, μέ τούς ὁποίους ὀφείλουμε νά παραμένουμε ἐνωμένοι, ὅπως οἱ χορδές μέ τήν κιθάρα⁹, σύμφωνα μέ τήν προτροπή τοῦ Ἁγίου Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου. Ἐμεῖς πρῶτοι, πατέρες μου ἀγαπητοί, οἰκοδομώντας τή μεταξύ μας σχέση ἀρμόζει νά καλέσουμε τούς πιστούς νά γνωρίσουν τόν Χριστό, σ' Ἐκεῖνον νά τούς παραπέμπουμε καί ποτέ στούς ἑαυτούς μας, παραμένοντας οἱ φλόγες τοῦ καντηλιοῦ πού φωτίζει τό Πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, ὥστε μόνο Ἐκεῖνον νά βλέπουν οἱ πιστοί. Καί μαζί καλούμαστε νά σηματοδοτήσουμε τήν Ἐκκλησία ὡς μία πραγματικότητα πού μοιράζεται αὐτό πού εἶναι καί μοιράζει αὐτά πού ἔχει, φανερώνοντας ὅτι δέν μᾶς ἐνδιαφέρει περισσότερο ἢ «Ἐκκλησία-ναός», ἀλλά ἡ «Ἐκκλησία-λαός», μέ τόν Χριστό στό κέντρο τῆς ζωῆς καί τῆς διακονίας μας. Μαζί καλούμαστε νά ὑπάρχουμε καί νά συλλειτουργοῦμε μέσα ἀπό τή διακονία τῆς συμπληρωματικότητας, προκειμένου τό περίσσευμα τοῦ ἐνός νά συμπληρώνει τό ὑστέρημα τοῦ ἄλλου καί τό περίσσευμα τοῦ δευτέρου τό ὑστέρημα τοῦ πρώτου¹⁰, «μηδέν ἀπελπίζοντες»¹¹ ἢ «βλέποντες εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων»¹², «ἵνα ὁ λόγος τοῦ Κυρίου τρέχη καί δοξάζεται»¹³, γιά νά παραμένει στό κέντρο τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων.

Συμπληρωματικά καλούμαστε νά συλλειτουργοῦμε καί μέ τούς μοναχούς καί τίς μοναχές τῶν ἀδελφοτήτων πού εὐρίσκονται στά ὄρια τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Νά συνυπάρχουμε καί νά συζοῦμε στήν

⁷ Περὶ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς. Λόγος Α', 21. SC 355, σ. 96

⁸ Ἐφ. 4, 13

⁹ Ἰγνατίου Θεοφόρου, Φιλ. 1, 2

¹⁰ πρβλ. Β' Κορ. 8, 13-14

¹¹ Λουκ. 6, 35

¹² Ματθ. 22, 16

¹³ Β' Θεσ. 3, 1

«ένότητα τῆς πίστεως καί τήν κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος»¹⁴, γνωριζόμενοι διά τῆς προσευχῆς, ἀσκούμενοι στή διακονία τῆς ἀγάπης, παρθενεύοντες, πτωχεύοντες, κατά τό πρότυπο τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος «ἐπτώχευσε πλούσιος ὢν, ἵνα ἡμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσωμεν»¹⁵ καί ἀγωνιζόμενοι νά τηροῦμε μέ ὑπακοή τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ.

Ὅλοι μαζί, ἱερός κληρὸς, μοναχοί καί μοναχές, ὅλοι οἱ συνεργάτες καί οἱ συνεργάτιδες στά ἔργα τῆς διοίκησης, τῆς ποιμαντικῆς, τῆς φιλανθρωπίας, ἀλλά καί σέ κάθε ἐργασία γιά τήν πνευματική οἰκοδομή καί κατά Θεόν αὔξηση τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, καί ὅλος ὁ πιστός στόν Κύριο λαός, μέσα ἀπό αὐτήν τή γνωριμία μας καλοῦμαστε νά πραγματώνουμε τήν Ἐκκλησία, ὄχι μέ τά λόγια μας, ἀλλά κυρίως μέ τόν τρόπο τῆς ζωῆς μας ὡς μέλη ἐνός σώματος πού ἐκφράζει καθημερινά τήν πίστη ὅτι προέρχεται ἀπό Ἐκεῖνον, πού ἀπό ἀγάπη ἔνωσε τά πάντα καί τούς πάντες μέ τόν ἑαυτό Του, πού καλεῖ τούς ἀνθρώπους κάθε ἐποχῆς νά Τόν ἀγαπήσουν καί νά νικήσουν τή μοναξιά τους.

Ὡς μέλη τῆς Ἐκκλησίας, λοιπόν, κατά τό πρότυπο τοῦ Χριστοῦ, καλοῦμαστε κι ἐμεῖς νά ἀγωνιζόμαστε γιά νά ἀγαπᾶμε καί νά προσλαμβάνουμε τούς ἀνθρώπους. Κι ὅσο περισσότερο γνωριζόμαστε καί ζοῦμε ὡς κοινότητα μεταξύ μας, τόσο περισσότερο ἀγαπᾶμε καί προσλαμβάνουμε ἀκόμη πῶς πολλούς ἀνθρώπους. Γιατί ὅσο περισσότερο διευρύνεται διά τῆς ἀγάπης ἡ ἐσωτερική μας κοινότητα, τόσο εὐκολότερα μποροῦμε νά ἀναγνωρίζουμε τούς ἀδελφούς καί τῆς ἀδελφές μας καί στούς «ἄλλους» ἢ τούς «ξένους» πού εὐρίσκονται τριγύρω μας, στούς δυσκολεμένους, στούς ἀναγκεμένους, σέ ὅσους ὑποφέρουν ἀπό τή μοναξιά, τήν ἐπιθετικότητα καί τή βιαιότητα, τῆς ἐξαρτήσεως, τά πάθη καί τά λάθη, ἀλλά καί σέ ὅσους μᾶς ἐπικρίνουν, ἀκόμη καί σέ ὅσους μᾶς λιθοβολοῦν. Τότε θά μποροῦμε νά βλέπουμε, πίσω ἀπό τά φαινόμενα, στά πρόσωπα ὅλων αὐτῶν τά πρόβατα τοῦ Χριστοῦ, «ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς ἀύλης ταύτης»¹⁶. Καί ἔτσι θά χαιρόμαστε τήν παρουσία τους, ἀκόμη καί ὅταν αὐτή ἡ παρουσία δέν θά εἶναι ἡ προσδοκώμενη. Ἄλλωστε, στήν Ἐκκλησία, ἐκτός τῶν ἄλλων, μαθαίνουμε καί νά μὴν ἀπογοητευόμαστε. Εἴμαστε μιά κοινότητα τοῦ «σήμερα», ἀλλά ταυτόχρονα καί μιά κοινότητα σέ ἀναμονή, πού ὀφείλει νά συνειδητοποιεῖ ὅτι ὁ τελικός προορισμός της εὐρίσκεται πέρα ἀπό τήν κοινή ζωή τοῦ παρόντος κόσμου καί νά προσδοκᾷ «ἐπ' ἐλπίδι» τήν ὄντως Ζωή πού μᾶς ἔρχεται ἀπό τό μέλλον.

¹⁴ Αἴτηση Διακόνου κατά τῆς Θεῆς Λειτουργίας τοῦ Ἱ. Χρυσοστόμου

¹⁵ Β' Κορ. 8, 9

¹⁶ Ἰωάν. 10, 16

Γι' αυτό και είναι αναγκαῖο νά αποθαρρύνουμε κάθε τάση πού θέλει τήν ἐκκλησιαστική κοινότητα νά διαστρέφεται σέ περὶ κλειστή ομάδα δῆθεν «βολεμένων», ἐπειδὴ μπορεῖ νά θεωροῦν ἑαυτούς ἐκ τῶν προτέρων σεσωσμένους, ἀλλά νά ἐργαζόμαστε ὥστε νά ἀποτελοῦμε μία κοινότητα πιστῶν πού ἔχουμε ἐπίγνωση τῆς ἀμαρτωλότητός μας, πού κατανοοῦμε τίς προκλήσεις τῆς ἱστορίας, ἐνῶ διαρκῶς πασχίζουμε μέσα ἀπό τό ἄθλημα τῆς μετανοίας νά ὑπερβαῖνουμε τή φθορά καί τόν θάνατο τοῦ παρόντος κόσμου, συναισθανόμενοι τή διαρκῆ παρουσία τοῦ Ζῶντος Θεοῦ στήν ἱστορία. Ὁ Θεός μᾶς ἔκανε περιούσιο Λαό Του, ὁ Θεός μᾶς ἔφερε ἀπό τήν «Αἴγυπτο» στή «Γῆ τῆς ἐπαγγελίας», ὁ Θεός μᾶς ὀδηγεῖ ἀπό τή σκλαβιά στήν ἐλευθερία καί μόνο χάρη σ' Ἐκεῖνον καί τή δημιουργική Του ἐνέργεια μέσα στόν κόσμο «γενήσεται μία ποιμνη, εἷς ποιμήν»¹⁴.

Ἀδελφοί Θεσσαλονικεῖς,

Ἐπιτρέψτε μου τούτη τήν τρισευλόγητη ὥρα, κατά τήν ὁποία σᾶς ἀνοίγω τήν καρδιά μου, νά σᾶς εὐχαριστήσω καί πάλι πού μέ συντροφεύετε στήν εἴσοδο καί ἐγκαθίδρυσή μου στήν τοπική Ἐκκλησία τῆς Θεσσαλονίκης. Παρακαλῶ νά προσεύχεσθε γιά μένα καί νά εἶστε βέβαιοι ὅτι τό ἴδιο ἤδη πράττω κι ἐγώ κάθε μέρα γιά σᾶς.

Μετά τόν Θεό καί ὄλους σας, τόν εὐλογημένο λαό Του, θεωρῶ χρέος ἀγάπης νά εὐχαριστήσω τόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμο, τόν σεπτό Πρωθιεράρχη τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πλησίον τοῦ ὁποίου ἀξιώθηκα νά μαθητεύσω σέ ἕνα τρόπο ἐργασίας οὐσιαστικό καί ἀποδοτικό, πού μπορεῖ νά συναρμῶζει τίς ἀντιθέσεις καί νά προσφέρει ἐνότητα. Οἱ παρακαταθῆκες του κατά τή σημερινή του προσφώνηση, ὡς Τοποτηρητοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, ἀποτελοῦν πολύτιμο ὁδοδείκτη γιά τήν πορεία καί τήν πρόοδο ὁλόκληρης τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας. Τόν παρακαλῶ νά μήν παραλείπει ποτέ νά εὐχεται γιά ὄλους μας καί τόν διαβεβαιώνω ὅτι καί ἡ δική μας προσευχή θά παραμένει διαρκῆς ὑπέρ τῆς ὑγείας καί τῆς μακροημερεύσεώς του, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας μας.

Εὐχαριστῶ τόν Σεβασμιώτατο ἐκπρόσωπο τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος, τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, Μητροπολίτη Γέροντα Χαλκηδόνος κ. Ἐμμανουήλ γιά τήν τιμητική του παρουσία καί τίς γεμάτες ἀπό τή σοφία τῆς Μητρός Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας διδαχές του. Τόν παρακαλῶ νά ὑποβάλει τίς εὐγνώμονες ταπεινές μου εὐχαριστίες, καθῶς καί τόν βαθύτατο

σεβασμό ὅλης τῆς ἐν Θεσσαλονίκη παροικούσης Ἐκκλησίας, πρὸς τὸν Παναγιώτατο καὶ τὸν ἱερότατο θεσμό τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τὸν ὁποῖο ὑπὲρ τὸ ἥμισυ τοῦ αἰῶνος διακονεῖ.

Ἀσπάζομαι υἱικά τὸ χέρι τοῦ Προκατόχου μου Μητροπολίτου, Παναγιωτάτου κ. Ἀνθίμου, ὁ ὁποῖος ἀπὸ ἀγάπη πρὸς τὴν Ἐκκλησία παραιτήθηκε ἀπὸ τῆ διοικητικῆ διακονία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Ἡ παρουσία του πλησίον τοῦ νέου Ἐπισκόπου, τῶν κληρικῶν καὶ τοῦ λαοῦ μας ἀποτελεῖ μεγάλη εὐλογία, τὴν ὁποία δέν ἐπιθυμοῦμε νὰ στερηθοῦμε. Ἡ υἱική μας φροντίδα γιὰ ἐκεῖνον ἀποτελεῖ χρέος, τὸ ὁποῖο ἐπ’ οὐδενί παραγράφεται. Στόν μόχθο τὸν δικό του καὶ ὄλων ὅσοι μετ’ αὐτοῦ καὶ πρὸ αὐτοῦ διηκόνησαν στὴν Ἱερά Μητρόπολη Θεσσαλονίκης εἰσέρχομαι, στὰ ἴχνη τους καλοῦμαι νὰ βαδίσω καὶ γι’ αὐτὸ ἐπιθυμῶ νὰ ἐκφράσω καὶ ἐμπράκτως τὴν εὐγνωμοσύνη μου γι’ αὐτὴν τους τὴν προσφορά, μεριμνώντας γιὰ τὸν γέροντα Μητροπολίτη μας.

Τὰ σεπτὰ μέλη τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὰ παρόντα καὶ τὰ ἀπόντα, τοὺς παρόντες ἀδελφούς Ἱεράρχες ἄλλων Πατριαρχείων καὶ Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν καὶ τοὺς τιμίους συνοδούς τους, θερμότατα εὐχαριστῶ γιὰ τὴν προσευχητικὴ συμμετοχὴ τους στὴ χαρὰ αὐτὴν τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας καὶ τὴν τιμὴ πού μοῦ περιποιοῦν.

Εὐχαριστῶ ἰδιαιτέρως τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβα, τὸν ὁποῖο ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Ἱερώνυμος ὡς τοποτηρητὴς ὄρισε νὰ ἐπιβλέπει ἐκ μέρους του τὴν καλὴ λειτουργία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως κατὰ τὸ διάστημα αὐτό. Ὁ Σεβασμιώτατος καὶ οἱ καλοὶ του συνεργάτες ἀπὸ τὴν Ἱερά Μητρόπολή του, σέ ἀγαστὴ συνεργασία μέ τὸν Πρωτοσύγκελλο π. Ἰάκωβο —τὸν ὁποῖο ἰδιαιτέρως εὐχαριστῶ γιὰ ὅσα καλὰ καὶ ἀγαθὰ εἶπε καλωσορίζοντάς με—, τὸν Γενικό Ἀρχιερατικὸ Ἐπίτροπο π. Φώτιο, ἀλλὰ καὶ ὅλους τοὺς συνεργάτες τῶν Γραφείων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, κληρικούς καὶ λαϊκούς, τοὺς Ἐφημερίους καὶ τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο τοῦ Καθεδρικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, ὅπου εὕρισκόμεθα, τοὺς καλλίφωνους ἱεροψάλτες, καθὼς καὶ ὅλον τὸν ἱερό Κλῆρο καὶ τοὺς λαϊκούς, τὸ «βασίλειον ἱεράτευμα» τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας, μαζί μέ τίς τοπικὲς Ἀρχές, τοὺς τοπικούς φορεῖς καὶ Συλλόγους καὶ τὰ Μέσα Ἐπικοινωνίας ἐργάστηκαν ἀποδοτικά καὶ μέ ἀγάπη γιὰ νὰ φθάσουμε στὴν παροῦσα ὥρα. Εὐχομαι ὁ Θεὸς νὰ ἀνταποδώσει σέ ὅλους πολλαπλασίως αὐτὴν τὴν ἀγάπη καὶ τὴ φροντίδα.

Εύχαριστίες όφείλω άκόμη στόν έκπρόσωπο τής Έλληνικής Κυβερνήσεως Υπουργό Έπικρατείας κ. Μάκη Βορίδη, τόν Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας κ. Απόστολο Τζιτζικώστα, τόν Δήμαρχο Θεσσαλονίκης κ. Κωνσταντίνο Ζέρβα για τούς καλούς τους λόγους, όπως και σέ όλους τούς παρόντες έπικεφαλής και έκπροσώπους τών πάσης φύσεως Άρχων, πολιτικων, δικαστικων και στρατιωτικων, εύχόμενος νά έχουν όλοι τους τόν Άνωθεν φωτισμό στίς άποφάσεις τους ύπέρ του λαού και τής Πατρίδος μας «*ίνα και ήμεϊς έν τή γαλήνη αυτών ήρεμον και ήσύχιον βίον διάγωμεν έν πάση εύσεβεία και σεμνότητι*»¹⁷, προσβλέποντας σέ άγαστή συνεργασία, στά όρια τής διακριτότητας τών ρόλων ένός έκάστου, μέ γνώμονα τό κοινό συμφέρον του λαού και του τόπου.

Μέ πολλές έλπίδες προσβλέπω και στή γνωριμία και συνεργασία μέ τούς άνθρώπους τών έπιστημών, τών τεχνων και του πολιτισμου, άφοϋ ή Έκκλησία ούδέποτε άρνήθηκε τήν έπικοινωνία και τόν διάλογο, γιατί άνήκει στή ζωή Της τό άγώνισμα του διαλέγεσθαι και μαρτυρεϊν «*παντί τω αίτουντι ύμας λόγον περί τής έν ύμϊν έλπίδος*»¹⁸.

Ίδιαιτέρως χαίρομαι πού στα όρια τής Ίερᾶς Μητροπόλεως λειτουργεϊ και ή Θεολογική Σχολή του Άριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, τούς έκπροσώπους τής όποίας θερμότατα εύχαριστώ. Στίς καθηγήτριες και τούς καθηγητές, στίς φοιτήτριες και τούς φοιτητές βλέπω τούς άνθρώπους εκείνους για τούς όποιους ή Έκκλησία άποτελεϊ στοιχείο τής ύπαρξής τους. Όλοι μαζί διακονοϋμε τήν «όμορφία πού θά σώσει τόν κόσμο», τή θεολογία μας, και τό πραγματικά νέο και «διαφορετικό» πού αυτή προσφέρει στόν κόσμο, όδηγώντας τον στην ίδια τή σωτηρία.

Τούς διακονοϋντες στίς ύπηρεσίες τής Ίερᾶς Συνόδου τής Έκκλησίας τής Ελλάδος, κληρικούς και λαϊκούς, όπως και τόν εύαγγή ιερό Κληρο και τόν φιλόχριστο λαό τής Ίερᾶς Αρχιεπισκοπής Άθηνων, μνημονεύω εύχαριστιακά για τήν άγάπη μέ τήν όποία πλούτισαν τήν ύπαρξή μου κατά τό διάστημα τής διακονίας μου πλησίον τους.

Μέ ιδιαίτερη συγκίνηση εύχαριστώ όλους εκείνους πού μέ συνόδευσαν από τόν γενέθλιο τόπο μου, τήν Χαλκίδα, στην όμορφη Θεσσαλονίκη·

- τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Χαλκίδος κ. Χρυσόστομο, τόν διά τής προσφορᾶς τής άγάπης άναπληρώσαντα τό κενό του σαρκικού

¹⁷ Εύχή τής Άναφορᾶς Θ. Λειτουργίας του Ί. Χρυσοστόμου

¹⁸ Α΄ Πέτρ. 3, 15

μου πατέρα Δημητρίου, ὁ ὁποῖος ἔφυγε νωρίς γιά τήν «άντίπερα ὄχθη» τῆς ζωῆς, τήν Οὐράνια Πατρίδα,

- τόν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Σκοπέλου κ. Νικόδημο, ἀληθινό ἀδελφό κατά πάντα καί διά πάντα,

- ὄλον τόν ἱερό κλῆρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος μέ τόν ὁποῖο μοιραστήκαμε τή χαρά τῆς κοινῆς διακονίας,

- τή μητέρα μου Παρασκευή, τή γιαγιά μου Ἀργυρώ καί ὄλους τούς κατά σάρκα συγγενεῖς μου, ἀλλά καί τά ἐξόχως ἀγαπητά πρόσωπα τῶν πραγματικῶν φίλων πού ἔγιναν γιά μένα περισσότερο οἰκεῖα ἀπό πολλούς συγγενεῖς, προέκταση ἀληθινή τῆς στενῆς οἰκογενείας μου,

- τούς τοπικούς Ἄρχοντες πού μέ πρώτους τούς Βουλευτές Εὐβοίας, τόν Περιφερειάρχη Στερεᾶς Ἑλλάδος καί τή Δήμαρχο Χαλκιδέων ἦλθαν σήμερα ἐδῶ,

- τίς ἀδελφές καί τούς ἀδελφούς μου, τίς φίλες καί τούς φίλους μου ἀπό τήν τοπική Ἐκκλησία πού παροικεῖ στή Χαλκίδα, τήν Ἰστιαία καί τίς Βόρειες Σποράδες.

Ὅλους αὐτούς, μικρούς καί μεγάλους, κοντά στούς ὁποίους καί μαζί μέ τούς ὁποίους γεννήθηκα, γνώρισα τή ζωή τῆς Πίστης, ἀνατράφηκα, ἀνδρώθηκα, μπῆκα στά σπίτια τους, ἔφαγα στό τραπέζι τους, ξεδίψασα μέ τό νερό τους, τούς κοινώνησα, τούς βάφτισα, τούς πάντρεψα, τραγουδῆσα καί χάρηκα μαζί τους, ἀλλά καί τούς συμπόνεσα καί μέ συμπόνεσαν στόν ἀποχωρισμό προσφιλῶν προσώπων.

Κοντά τους καί μαζί τους τελεσιουργήθηκε ἡ συναρμογή μου μέ τά Ὑψηλά καί τά θαυμάσια, ἀλλά καί δίπλα τους ἀρρώστησα καί ζορίστηκα καί ἔπεσα καί χτύπησα καί πόνεσα. Καί ἐκεῖνοι μέ βοήθησαν νά σηκωθῶ καί νά μή χαθῶ, νά μή νιώσω ποτέ ἀνέστιος, ἀπάτωρ, ἀμήτωρ καί ἀνάδελφος. Νά μή θεωρήσω ποτέ ὅτι εἶμαι αὐτάρκης, ὅτι μπορῶ νά ζήσω χωρίς τήν παρουσία τῶν ἄλλων. Μέ ἔμαθαν νά μεταλαμβάνω μαζί τους ζωή καί περίσσευμα ζωῆς, νά τούς γνωρίζω καί νά μέ γνωρίζουν. Νά μή μπορῶ οὔτε μιά στιγμή νά κρυφτῶ ἀπό αὐτούς, «ἔτσι κι ἀλλιῶς τά ξέρουν ὅλα», γιατί μέ ἀγαποῦν πολύ καί μάλιστα ἀνεπιφύλακτα, δίχως τόν φόβο τοῦ πόνου πού μπορεῖ νά προκαλέσει ἡ ἀγάπη καί ὁμολογῶ ὅτι κι ἐγώ ἔτσι τούς ἀγαπῶ, ἀφοῦ ἔτσι μ' ἔμαθαν οἱ ἴδιοι. Ὅταν ἀγαπᾶμε, ὅσο κι ἂν πονᾶμε ἐξ αἰτίας τῆς ἀγάπης μας, τόσο περισσότερο ἀφήνουμε τήν καρδιά μας νά πλατύνει καί νά βαθύνει. Κι αὐτοί πού ἀγαπᾶμε δέν μᾶς ἐγκαταλείπουν ποτέ, ἀκόμη κι ὅταν ἡ ἀπόσταση μεταξύ μας μεγαλώνει. Γίνονται ἕνα κομμάτι ἀπό τόν ἐαυτό

μας και μάς συντροφεύουν μέσα από τή δύναμη τής προσευχῆς και τής αγάπης πού μπορεί νά ενώνει τά διεστῶτα.

Ὁλοκληρώνω τίς εὐχαριστίες μου, ἀπευθυνόμενος στά περισσότερο ἐλπιδοφόρα πρόσωπα τής Θεσσαλονίκης: στίς νέες και τούς νέους πού μέ τήν ὀλοζώντανη παρουσία τους ὁμορφαίνουν τήν πόλη μας, ἰδιαίτερος δέ τήν παροῦσα σύναξη. Σ' ὅλους ἐκείνους πού διψοῦν γιά ζωή και ἀγωνίζονται νά ζήσουν ἀύθεντικά μέσα ἀπό «νίκες και ἤττες και λάθη, σωστά», ὅπως λέει ὁ σύγχρονος τραγουδοποιός¹⁹.

Φίλες και φίλοι και παιδιά μου,

Γι' αὐτήν τή ζωή πού διψᾶτε σᾶς ζητῶ νά γνωριστοῦμε. Γιά νά ζήσουμε μαζί αὐτήν τή συναρπαστική περιπέτεια τής ἀναζήτησης, τής δίψας γιά ζωή, πού πάλι ὁ ποιητής τῶν καιρῶν μας τραγουδᾷ:

*«Δέν εἶν' οἱ φίλοι, τά ξενύχτια,
τσιγάρα, ποτά,
οἱ μουσικές, οἱ μουσικές
γύρω ἀπ' τήν ἴδια φωτιά.
Παλιά σου ὄνειρα, ταξίδια
μέ καινούργια πανιά.
Δέν εἶναι τίποτα ἀπ' ὅλα
κι εἶναι ὄλ' αὐτά...»¹⁹.*

Εἶναι αὐτή ἡ δίψα γιά ζωή πού μάς κρατᾷ ὅλους ζωντανούς, φίλες και φίλοι, νέοι και νέες τής Θεσσαλονίκης, παρά τούς χαλασμούς τῶν καιρῶν, παρά τούς πειρασμούς τής ἱστορίας. Ἡ δίψα και ἡ ἐλπίδα «γιά καθαρό οὐρανό». Αὐτόν τόν «καθαρό οὐρανό» και τόν καθάριο ἀέρα τής ἀληθινῆς ζωῆς πού μάς φέρνει, ὅπως και πάλι λέει ὁ ἴδιος τραγουδοποιός, «αὐτός ὁ κάποιος πού σοῦ γνέφει ἀπ' τό λιμάνι μακριά»¹⁹. Αὐτός ὁ «κάποιος» δέν εἶναι ἄλλος ἀπό τόν Χριστό πού μάς καλεῖ ὅλους στό ὑπῆνεμο λιμάνι τής Ἐκκλησίας γιά νά ξεδιψάσουμε μέ τό νερό τής ζωῆς πού μόνο Ἐκεῖνος μάς προσφέρει. Γιά νά νικήσουμε τήν παγωμένη μοναξιά πού μάς κατακλύζει, μέσα ἀπό τή ζεστασιά τής αγάπης και τής ἀληθινῆς κοινωνίας τήν ὁποία μόνο μαζί και σέ σχέση μ' Ἐκεῖνον μπορούμε νά ζήσουμε.

¹⁹ Τραγούδι «Δίψα», στίχοι-μουσική: Νίκος Πορτοκάλογλου.

Ἀδελφοί μου Θεσσαλονικεῖς,

Τίς μέρες αὐτές τῆς προετοιμασίας γιά νά ἔλθω κοντά σας, διάβασα ἀρκετά γιά τήν πόλη αὐτή, τούς Ἁγίους της, τήν ἱστορία της, τόν πολιτισμό της, τά περίφημα μνημεῖα της. Μέσα σέ ὅλες αὐτές τίς σελίδες, ὁ νοῦς μου ἔμεινε σέ μιὰ φράση τοῦ Νίκου Γαβριήλ Πεντζίκη ἀπό τό ἔργο του «Μητέρα Θεσσαλονίκη»: «...ἀπ' ὅποια μεριά κι ἂν δεῖτε τή Θεσσαλονίκη, γιά νά ἐκτιμήσετε τή γραφικότητα τῆς ἀποψῆς της, πρέπει πάντα ν' ἀφήνετε, δίχως διόλου νά σᾶς φανεῖ ἀφελῆς ἢ πρόταση, νά συνάψει ἡ ὄρασή σας μέ τόν χαρακτήρα τῆς πόλης ἓνα γάμο.

Ὅταν ἀφήνουμε σέ μιὰ τέτοια σχέση τήν ὄρασή μας, δεχόμαστε τό ἀντικείμενο ὄχι ἀπλῶς ὅπως φαίνεται, ἀλλά φορτωμένο ταυτόχρονα μ' ὅλες τίς πάσης φύσεως μνημες, πού ἡ αἴσθησή του μπορεῖ νά ξεσηκώσει μέσα μας»²⁰.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁ ἀοίδιμος Πεντζίκης ἤξερε τί ἔγραφε. Αὐτήν τήν ἄλλη ματιά, ὅμως, στή Θεσσαλονίκη καί τούς ἀνθρώπους της, δέν εἶμαι ἱκανός μόνος μου νά τήν ἀποκτήσω. Γι' αὐτό καί ἐπαναλαμβάνω: Θέλω νά σᾶς γνωρίσω! Ἡ παρουσία μου ἐδῶ προϋποθέτει τή δική σας ἀπολύτως ἀπαραίτητη παρουσία, τῆς Ἐκκλησίας σας, τῶν Ἁγίων σας, τῆς ἱστορίας σας καί τοῦ πολιτισμοῦ σας. Σᾶς ζητῶ, λοιπόν, νά ξεκινήσουμε ἀπό σήμερα ὅλοι μαζί αὐτήν τήν πορεία τῆς γνωριμίας μας, μέ κέντρο της τόν κοινό μας Γνώριμο, τόν Χριστό. Ἐκεῖνον πού παραμένει γνωστός σέ ὅσους Τόν ἐπιζητοῦν καί χαίρονται τήν παρουσία Του, ὅπως μᾶς βεβαιώνει καί ὁ ἱερός ψαλμωδός Δαυΐδ, μέ ἐλαφρά παράφραση ἐνός στίχου ἀπό τόν 75ο Ψαλμό του: «Γνωστός ἐν τῇ Θεσσαλονίκη (Ἰουδαία) ὁ Θεός, ἐν τῇ Μακεδονία (τῷ Ἰσραήλ) μέγα τό ὄνομα αὐτοῦ»²¹.

Ἀδελφοί καί πατέρες,

Κλείνω μέ τήν πάντοτε ἐπίκαιρη προτροπή καί εὐχή τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πρὸς τούς Θεσσαλονικεῖς χριστιανούς:

«Προσεύχεσθε περί ἡμῶν. Ἀσπάσασθε τούς ἀδελφούς πάντας ἐν φιλήματι ἀγίῳ. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν ἀμήν»²².

²⁰ Νίκου Γαβριήλ Πεντζίκη, Μητέρα Θεσσαλονίκη, ἐκδ. Κέδρος³ 1982, σελ. 56

²¹ Ψαλμ. 75, 2

²² Α' Θεσ. 5, 25, 26 καί 28